

บทที่ 4

ประชากร เชื้อชาติ ภาษาและพรมแดน (Population, Race, Language and Boundary)

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 หลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ :-
- 1.2 จำแนกเชื้อชาติของประชากรในทวีปยุโรปแต่ละเชื้อชาติได้
- 1.3 ระบุและจำแนกภาษาในทวีปยุโรปได้
- 1.4 บอกถึงศาสนาที่สำคัญในทวีปยุโรปได้
- 1.5 เปรียบเทียบศาสนาแต่ละประเภทในทวีปยุโรปได้

2. เนื้อหาสำคัญ

2.1 ประชากร (Population) ประชากรในทวีปยุโรปเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2530 รวม 495 ล้านคน $\frac{1}{7}$ ของโลก ปี พ.ศ. 2512 มีเพียง 460 ล้านคน ถ้ารวมโซเวียตในยุโรป จะมีประชากรประมาณ 779 ล้านคน (ยังน้อยกว่าประชากรของประเทศจีน) เคยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร 2 ครั้ง คือ ในสงครามครูเสด ชาวยุโรปถูกฆ่าตายไปมาก และศตวรรษที่ 14 เกิดกาฬโรคระบาดทำให้มีผู้เสียชีวิตไม่ใช่น้อย

2.2 การกระจายและความหนาแน่นของประชากร ปี พ.ศ. 2514 ประชากรทั่วโลกมี 3,552 ล้านคน ปี พ.ศ. 2530 เพิ่มขึ้นเป็น 5,026 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2530 นั้น ประชากรในทวีปยุโรปมีความหนาแน่น 186 คน ต่อตารางไมล์ เมื่อคิดเทียบกับพื้นที่แล้วทวีปยุโรปมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุด โดยเฉพาะเขตย่านการอุตสาหกรรม

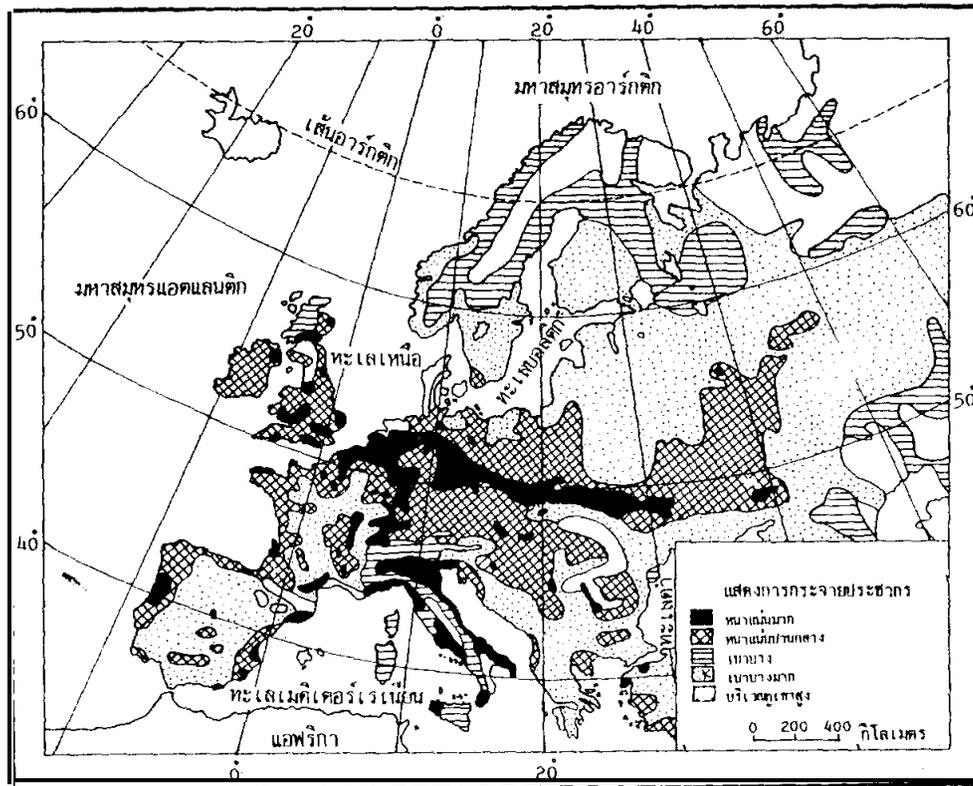
แหล่งที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดของทวีปยุโรป ได้แก่ ย่านอุตสาหกรรมระหว่างฝรั่งเศสและเบลเยียม แคว้นรุห์ ลุ่มแม่น้ำไรน์ ลุ่มแม่น้ำโป-ทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหราชอาณาจักร-ที่ราบลุ่มแม่น้ำเซน ชายฝั่งทะเลเบลเยียมและเนเธอร์แลนด์ สรุปแล้วมีประชากรหนาแน่นบริเวณ

ภาคกลาง ภาคตะวันตกของทวีป ภาคกลางและภาคใต้ของเกาะบริเตนใหญ่ ภาคกลางของเยอรมนีนับเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งแร่ธาตุและดิน นอกจากนี้ยังมีประชากรหนาแน่นทางภาคตะวันตกของคาบสมุทรไอบีเรีย และภาคเหนือของคาบสมุทรอิตาลี

ส่วนบริเวณที่มีประชากรเบาบางได้แก่บริเวณภูเขาสูง ๆ ที่ราบสูงตอนกลางของทวีปยุโรปที่เด่นชัดในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ฟินแลนด์ ภาคเหนือของสหภาพโซเวียต มีอากาศหนาวเพาะปลูกไม่ค่อยได้ผล คุณภาพดินไม่ดีเทือกภูเขาแอลป์ส ปิเรนีส และคาร์เปเทียน พื้นที่ไม่เหมาะในการเพาะปลูก ประชากรจึงอาศัยอยู่น้อย

ประชากรในทวีปยุโรปได้รับการศึกษาสูง มีผู้รู้หนังสือร้อยละ 99 มีมาตรฐานการครองชีพสูง ทารกที่ตาย อัตราการเพิ่มของประชากรมีน้อย เพราะใช้วิธีชะลอการเกิด กำหนดอัตราคนที่เข้าเมืองไปเพิ่มการลงทุนในต่างประเทศ หาที่เพาะปลูกเพิ่มโดยการสูบน้ำออกหรือถมที่ในทะเล ปรับปรุงการเพาะปลูกให้ได้ผลผลิตสูง พอแก่ความต้องการแก่ประชากรที่เพิ่มขึ้นมา แม้จะไม่มากก็ตาม

การอพยพโยกย้ายของประชากร ในทวีปยุโรปมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอยู่บ่อยครั้งการโยกย้าย มีทั้งการโยกย้ายชั่วคราวและโยกย้ายถาวร ประชากรอาจจะโยกย้ายภายในประเทศ หรือระหว่างประเทศก็ได้ ตัวอย่างการโยกย้ายระหว่างประเทศในทวีปยุโรปคือประเทศออสเตรีย ประชากรรุ่นหนุ่มสาวจะไปหางานทำในประเทศเยอรมนี สวิต และอิตาลี การโยกย้ายแบบนี้ ไม่ใช่ถาวร โดยทำหนังสือเดินทางแบบเข้าไปท่องเที่ยวถึงกำหนดเวลาก็เดินทางกลับ และผลัดเปลี่ยนกันไป สำหรับการโยกย้ายภายในประเทศ มีทุกประเทศซึ่งปฏิบัติกันทั่วไป

ยุโรป : การกระจายประชากร

เนื่องจากประชากรในบางประเทศของยุโรปหนาแน่นมาก จำเป็นต้องหาทางระบายประชากรไปสู่ทวีปอื่น เมื่อสำรวจดินแดนใหม่พบจะส่งคนไปตั้งถิ่นฐาน หรือชักจูงให้เดินทางไปเอง เช่น การตั้งหลักแหล่งในแคนาดา สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เป็นต้น

การอพยพโยกย้ายของประชากรในยุโรป มีสาเหตุสำคัญ 3 ประการคือ

1. สาเหตุทางด้านการเมือง เป็นเรื่องนโยบายของรัฐบาลที่จะระบายพลเมืองให้ออกนอกประเทศ หรือชักจูงให้เข้ามาลงทุน
2. สาเหตุทางด้านศาสนา ผู้ที่มีความขัดแย้งทางศาสนา อาจอพยพไปตั้งถิ่นฐานของตนเองขึ้นใหม่
3. สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ มีการแสวงหางานใหม่ เมื่อที่เก่าประกอบอาชีพฝืดเคือง

2.3 เชื้อชาติ (Race)

ทวีปยุโรปแม้จะมีคนอพยพมาหลายแห่งจนได้ฉายาว่า เป็นเขตเชื้อชาติผสมก็ตามประชากรส่วนใหญ่ยังเป็นชนผิวขาว หรือเชื้อชาติคอเคเซียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 พวกใหญ่ตามลักษณะ

รูปร่าง และ สี, ผิว คือ

1. **พวกชาวเขาแอลป์ส (Alpine)** มีรูปร่างสูงปานกลาง แข็งแรงกระโหลกศีรษะกว้าง กลมผิวก่อนข้างค้ำ สูงเท่าพวกเมดิเตอร์เรเนียน อาศัยอยู่ในเขตที่ราบสูงภาคกลาง และที่ราบสูงภาคตะวันออกของทวีปยุโรป เยอรมนีตอนกลางและใต้ฝรั่งเศสตอนกลางสเปนตอนกลางแถบเทือกภูเขาคอเคซัส รวมทั้งพวกสลาฟในรัสเซีย และยุโรปตะวันออกเฉียงเหนือในเบลเยียม และที่ราบสูงตอนกลางของคาบสมุทรบอลข่าน

2. **พวกนอร์ดิก (Nordic or Northmen or Wiking)** มีรูปร่างสูงใหญ่ ผิวขาว ผมหสีทอง ตาสีฟ้า และรูป กระโหลกศีรษะยาวรี มีความกล้าหาญ เคยตั้งถิ่นฐานอยู่แถบชายฝั่งทะเลเหนือ และทะเลบอลติก ภายหลังได้แพร่ขยายอำนาจมายังสหราชอาณาจักรและเยอรมนี

3. **พวกเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean)** มีรูปร่างเล็ก เตี้ย เพรีียว ผมหและตาสีดำมี ผิวน้ำตาลคล้ำ เทียบกับพวกนอร์ดิกแล้ว มีขนาดเล็กกว่า อาศัยอยู่ทางภาคใต้ของทวีปยุโรป บริเวณคาบสมุทรไอบีเรีย คาบสมุทรอิตาลี ภาคใต้ของฝรั่งเศส เวลส์ ไอร์แลนด์ และคาบสมุทรบอลข่าน

2.4 กลุ่มชนย่อย มีปะปนอยู่หลายบริเวณ แต่ละแห่งไม่มากนักได้แก่

1. **พวกมองโกเลียน** ได้อพยพเข้าไปอยู่ตอนเหนือสุดของประเทศ นอร์เวย์ สวีเดน และฟินแลนด์ รู้จักกันในนามพวก แลปป์ และฟินน์ มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ยังพบอยู่ที่ในยังการี รุเมเนีย บัลแกเรีย ภาคใต้ของไซบีเรียรัสเซีย และชายฝั่งตะวันออกของทะเลบอลติก

2. **พวกมัวร์** สืบเชื้อสายผสมระหว่างอาหรับและนิโกร มาจากเอเชียไมเนอร์จะยกทัพไปตีโรม มาซงักอยู่แคสเปน นับถือศาสนาอิสลาม

3. **พวกเติร์ก** อาศัยอยู่ในคาบสมุทรบอลข่านด้านตะวันออกมาจากตุรกี

ยุโรป : กลุ่มเชื้อชาติที่สำคัญของประชากร

2.5 ภาษา (Language)

ภาษาส่วนใหญ่ใช้ อินโดยูโรเปียน (Indo-European) อินโดอารยัน (Indo-Aryan) หรือ อินโดเยอรมนิก (Indo-Germanic) ภาษานี้แบ่งเป็นกลุ่มภาษาต่าง ๆ อีกหลายกลุ่มที่สำคัญได้แก่

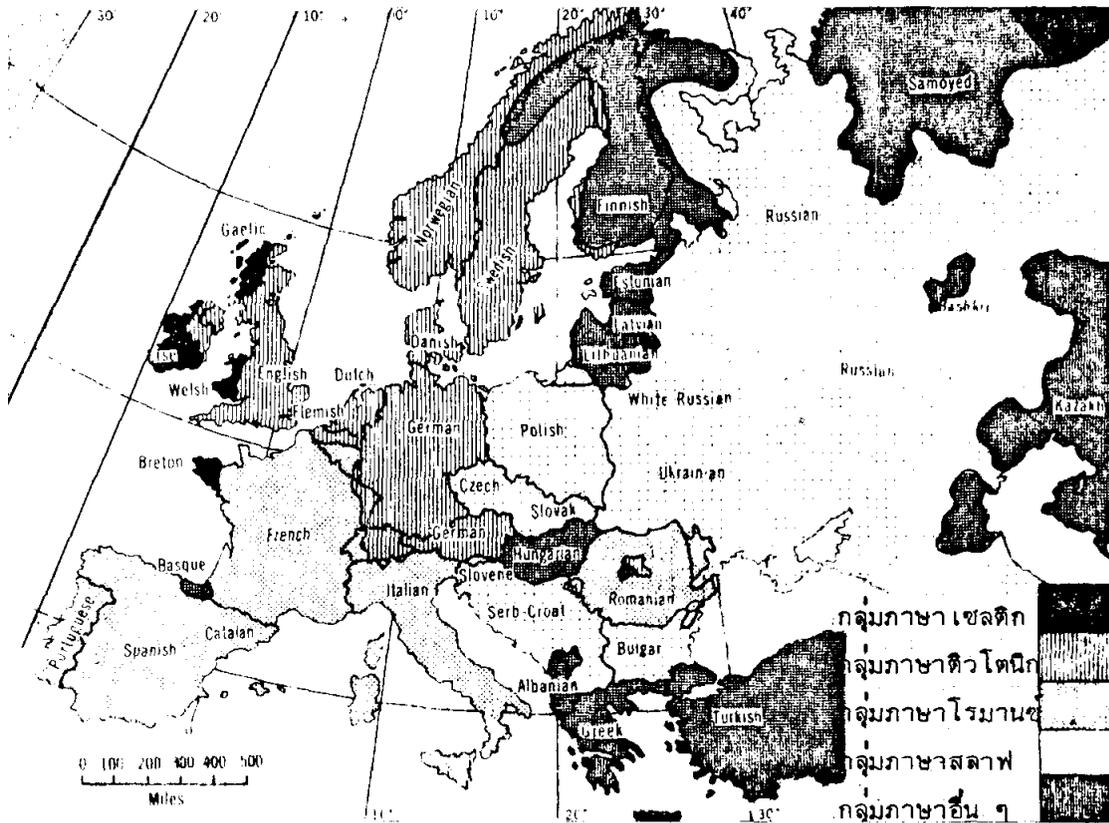
1. กลุ่มภาษาเซลติก (Celtic) เป็นภาษาที่ใช้กันในยุโรปตะวันตก ได้แก่

- ภาษาเกลิค (Gaelic) มีประชาชนพูดกันมากทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของ สก็อตแลนด์ ประมาณ 87,000 คน (ดูรูปที่ 13.)
- ภาษาเวลช์ (Welsh) มีประชากรพูดมากในแคว้นเวลส์ของสหราชอาณาจักร ประมาณ 715,000 คน
- ภาษาเออร์ส (Erse) มีประชาชนพูดมากในสาธารณรัฐไอเร ประมาณ 500,000 คน
- ภาษาบริตัน (Breton) มีประชาชนพูดกันแถบ บริตันี

2. กลุ่มภาษาโรมานซ์ (Romance) เป็นภาษาที่พูดกันมากทางยุโรปตะวันตก ยุโรปใต้ และยุโรปตะวันออก ภาษานี้มีกำเนิดมาจากภาษาลาติน (Latin) เป็นภาษาที่ไพเราะและเก่าได้แก่

- ภาษาฝรั่งเศส (French) มีประชากรพูดในประเทศฝรั่งเศสภาคใต้ของเบลเยียมภาค ตะวันตกของสวิส และทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศอิตาลี ประมาณ 51 ล้านคน

- ภาษาสเปน (Spanish) มีประชาชนพูดกันมากในประเทศสเปน ประมาณ 30 ล้านคน
 - ภาษาโปรตุเกส (Portuguese) มีประชาชนใช้พูดกันในประเทศโปรตุเกส เป็นส่วนใหญ่ ประมาณ 9 ล้าน 1 แสนคน
 - ภาษาโรมาเนีย (Romanian) มีประชาชนพูดกันในประเทศโรมาเนียประมาณ 15 ล้านคน
 - ภาษาอิตาลี (Italian) มีประชาชนพูดกันในประเทศอิตาลีภาคใต้ของประเทศสวิส ทางตะวันตกเฉียงใต้ของฝรั่งเศส เกาะคอร์ซิกา และชายฝั่งประเทศยูโกสลาเวีย อีกประมาณ 50 ล้าน 1 แสนคน
 - ภาษาคาตาลัน (Catalan) มีประชาชนพูดกันทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปน เขตลุ่มน้ำเอโบร ประมาณ 6 ล้านคน
3. **กลุ่มภาษาเยอรมัน (Germanic หรือ Teutonic)** เป็นภาษาหลักของยุโรปได้แก่
- ภาษาเยอรมัน (German) มีประชาชนพูดกันในประเทศเยอรมนี ลักเซมเบิร์ก ทางตะวันออกของสวิส ตะวันออกของฝรั่งเศส ออสเตรีย ดอนเหนืออิตาลี และตอนเหนือประเทศโปแลนด์ ประมาณ 82 ล้านคน
 - ภาษานอร์เวย์ (Norwegian) มีประชาชนพูดกันมากในประเทศนอร์เวย์ ประมาณ 3 ล้าน 5 แสนคน
 - ภาษาสวีเดน (Swedish) มีประชาชนพูดกันมากในประเทศ สวีเดน ฟินแลนด์ประมาณ 7 ล้าน 8 แสนคน
 - ภาษาเดนมาร์ก (Danish) มีประชาชนพูดกันมากในประเทศ เดนมาร์ก และภาคใต้ของชเลสวิก (Schleswig) ประมาณ 4 ล้าน 5 แสนคน
 - ภาษาอังกฤษ (English) มีประชาชนพูดกันมากในเกาะบริเตนใหญ่และ สาธารณรัฐไอร์แลนด์ (ไอเร) ประมาณ 55 ล้านคน
 - ภาษาดัช-เฟลมิช (Dutch-Flemish) มีประชาชนพูดกันในประเทศ เนเธอร์แลนด์ บางตอนของเบลเยียม และตอนเหนือของฝรั่งเศสประมาณ 16 ล้านคน

ภาษาต่าง ๆ และกลุ่มภาษาที่ใช้กันในทวีปยุโรป

SOURCE: Pound, Norman J.G., Europe and the Soviet Union p.41

4. กลุ่มภาษาสลาฟ (Slavic) ภาษานี้ใช้พูดกันทางตะวันออกของยุโรป โดยเฉพาะที่ โสเวียตรัสเซีย ได้แก่

- ภาษาโปแลนด์ (Polish) มีประชาชนพูดกันในประเทศโปแลนด์ เชโกสโลวะเกียและ สหภาพโซเวียต ประมาณ 30 ล้านคน
- ภาษาเชก (Czech) มีประชาชนพูดในประเทศ เชโกสโลวะเกียประมาณ 8 ล้าน 9 แสนคน
- ภาษาสโลวัก (Slovak) มีประชาชนพูดกันในประเทศ เชโกสโลวะเกีย และ ฮังการี ประมาณ 3 ล้าน 8 แสนคน
- ภาษาสโลวีเนีย (Slovene) มีประชาชนพูดกันทางภาคเหนือของยูโกสลาเวียและภาคใต้ของออสเตรีย ประมาณ 1 ล้าน 5 แสนคน

- ภาษาเซอร์โบ-โครต (Serbo-Croat) มีประชาชนพูดกันในประเทศยูโกสลาเวียและโรมาเนีย ประมาณ 11 ล้าน 1 แสนคน
- ภาษารุสเซีย (Russian) มีประชาชนพูดกันในสหภาพโซเวียตประมาณ 114 ล้าน 6 แสนคน
- ภาษายูเครน (Ukrainian) มีประชาชนพูดกันมากในแคว้นยูเครน สหภาพโซเวียต โปแลนด์ เชโกสโลวาเกีย และ โรมาเนีย ประมาณ 38 ล้านคน
- ภาษาบัลการ์ (Bulgar) มีประชาชนพูดในประเทศบัลแกเรียประมาณ 7 ล้าน 7 แสนคน
- ภาษามาซิโดเนีย (Macedonian) มีประชาชนพูดกันในประเทศยูโกสลาเวีย กรีซ บัลแกเรีย และแอลเบเนีย ประมาณ 1 ล้าน 1 แสนคน
- ภาษาไบโลรุสเซีย (Byelorussian) มีประชาชนพูดกันในประเทศโปแลนด์และแถบไบโลรุสเซีย ซึ่งอยู่บริเวณพรมแดนระหว่างสหภาพโซเวียตและ โปแลนด์ ประมาณ 8 ล้านคน

5. **กลุ่มภาษาคลาสสิก (Classical)** เป็นกลุ่มภาษาย่อยที่มีรากศัพท์แตกต่างกับภาษาอื่น ๆ ได้แก่ ภาษากรีก (Greek) มีประชาชนพูดกันในประเทศกรีซ แอลเบเนียและไซปรัส

6. **กลุ่มภาษาอื่น (Others)** เป็นภาษาอื่นนอกจากภาษาอินโดยูโรเปียน เรียกว่า “Non-Indo-European Languages” ได้แก่

- ภาษาบาสก์ (Basque) มีประชาชน พูดกันบริเวณตอนเหนือประเทศสเปน ตอนใต้ อ่าวบิสเคย์ ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของฝรั่งเศส ประมาณ 1 ล้านคน
- ภาษาแอลเบเนีย (Albanian) มีประชาชนพูดกันในประเทศแอลเบเนียและยูโกสลาเวีย ประมาณ 1 ล้าน 8 แสน 5 หมื่น 9 พันคน
- ภาษาลิทัวเนีย (Lithuanian) มีประชาชนพูดกันในประเทศ ฟินแลนด์ และ ดินแดนที่เป็นตอนเหนือของรุสเซียที่ติดต่อกับฟินแลนด์ (บริเวณ Karelo - Finnish S.S.R.) ประมาณ 4 ล้านคน
- ภาษาเอสโตเนีย (Estonian) มีประชาชนพูดกันในเขตเอสโตเนีย ภาคตะวันตกของรุสเซีย ประมาณ 1 ล้านคน
- ภาษาอังกฤษ (Hungarian) มีประชาชนพูดกันในประเทศฮังการี เชโกสโลวาเกีย โรมาเนีย และยูโกสลาเวีย ประมาณ 11 ล้าน 8 แสน 5 หมื่นคน
- ภาษาตุรกี (Turkish) มีประชาชนพูดกันใน ประเทศตุรกี บัลแกเรีย โรมาเนีย และ ยูโกสลาเวีย ประมาณ 25 ล้านคน

- ภาษาลัตเวีย (Latvian) มีประชาชนพูดกันใน ลัตเวีย ภาคตะวันตกของรัสเซีย ประมาณ 1 ล้าน 3 แสนคน
- ภาษาซามอยด์ (Samoyed) มีประชาชนพูดกันบริเวณตอนเหนือของไซบีเรียรัสเซีย
- ภาษาบาสเกอร์ (Bashkir) มีประชาชนพูดกันบริเวณตอนกลางของประเทศรัสเซีย
- ภาษาคอเคเซียน (Caucasian) พูดบริเวณแถบเทือกเขาคอเคเซียน
- ภาษาคาซัค (Kazakh) ใช้พูดบริเวณตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงของรัสเซีย

2.6 ศาสนา (Religion) ประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปไม่ได้เป็นแหล่งกำเนิดของศาสนา แต่เป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาอื่นโดยเฉพาะ ศาสนาคริสต์ เป็นศาสนาที่แพร่หลายเข้ามาในยุโรป และมีประชาชนนับถือกันมาก อื่น ๆ มีศาสนาอิสลาม และยิว

ศาสนาคริสต์แบ่งออกเป็น 3 นิกายคือ

1. **นิกายโรมันคาทอลิก (Catholicism)** นิกายนี้นับถือกันสืบมาตั้งแต่คริสต์ศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติโรมัน มีพระสันตปาปา เป็นประมุขทางศาสนาสืบอำนาจต่อจากพระเยซูคริสต์ นิกายนี้มีพิธีทางศาสนาใหญ่โต โอ้อ้อ เพื่อความขลังศักดิ์สิทธิ์นับว่าเป็นศาสนาที่เคร่งครัดกว่าศาสนาอื่น ชาวยุโรปได้ นับถือมาก ได้แก่ สเปน อิตาลี ฝรั่งเศส โปรตุเกส เบลเยียม และอังกฤษ พวกนี้ไม่บริโภคนเนื้อสัตว์ในวันศุกร์ ระยะเวลาหลังนิกายนี้ได้เผยแพร่ไปทางยุโรปตะวันออกใน ออสเตรีย โปแลนด์ และ ฮังการี

2. **นิกายกรีก (Gothodox Church)** เริ่มมีคนนับถือมาตั้งแต่ยุคกลาง นิกายนี้ เกิดขึ้นเนื่องจากโรมันตะวันตก (กรุงโรม) และโรมันตะวันออก (กรุงคอนสแตนติโนเบิล) แดกสามัคคีกัน ฝ่ายคริสตจักรตะวันตก ได้ทำบัพพาพิธีกรรมสังฆราชของโรมันตะวันออกซึ่งเรียกว่า แพตริอาร์ค (Patriarch) ออกจากนิกายโรมันคาทอลิก

นิกายกรีกออร์ทอดอกซ์คองนิยมกระทำพิธีศาสนาใหญ่โต หูหรามมีพิธีอื่น ๆ สำคัญเหมือนโรมันคาทอลิก แต่ไม่นิยมบูชารูปสลักของพระเยซูคริสต์ นักบุญและไม้กางเขน ให้บูชาภาพเขียนภาพวาดแทน นับถือมากแถบยุโรปใต้ กรีซ ตุรกี ยุโรปตะวันออก รัสเซีย

3. **นิกายโปรเตสแตนต์ (Protestantism)** นิกายนี้อังกฤษ เรียก แองกลิคัน (Anglican Communion) นิกายโปรเตสแตนต์ ได้เริ่มแยกออกจากนิกายโรมันคาทอลิกตั้งแต่สมัยกลางราวคริสต์ศตวรรษที่ 16 เริ่มจากมาร์ตินลูเธอร์ (Luther) นักบวช ที่เป็นชาวเยอรมันผู้คัดค้านพิธีศาสนา และหลักความคิดบางประการของนิกายโรมันคาทอลิกในครั้งนั้น จนถูกพระสันตปาปา และคริสตจักรฝ่ายโรมันคาทอลิกประณามสั่งจับลงโทษ จนเกิดสงครามทางศาสนาครั้งใหญ่ใน

ยุโรป เพราะลูเธอร์มีศิษย์เป็นเจ้าเยอรมนีมาก ได้ช่วยกันตั้งนิกายลูเธอร์แรนขึ้น แยกจากโรมันคาทอลิกสำเร็จ ภายหลังเรียก โปรเตสแตนต์ หมายถึงฝ่ายค้านยังแยกไปหลายนิกาย เช่น คาลเวงนิสซึม หรือ เปรสไบเทเรียน นิกายนี้ไม่เคร่งมาก นับถือในประเทศนอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์ ภาคเหนือของเยอรมนี ฝรั่งเศส ฮังการี โปแลนด์ ประเทศที่นับถือมากได้แก่ เนเธอร์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ และเชโกสโลวะเกีย

ศาสนาอิสลาม (Islam) ศาสนานี้มีแนวปฏิบัติคล้ายศาสนาคริสต์ ชาวอิสลามพระคัมภีร์ กุระอาน (Koran) ถือว่า เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสาวกของพระมะหะหมัดได้รวมไว้ มีพระธรรม คำสอนบทสวดมนต์ พิธีปฏิบัติศาสนา และพระโอวาทของพระศาสดา

หลักของศาสนาให้ยึดถือพระเจ้าองค์เดียว เชื่อตัวแทนพระอัลลาห์เจ้า คือ พระมะหะหมัด ศาสนานี้มี 2 นิกาย คือ

- นิกายสุหนี่ (Sunnites) พวกนี้ยึดในคำสอนเดิมของพระมะหะหมัด
- นิกายชีอิต (Shiite) ไทยเรียกลัทธิเจ้าเซน แบ่งย่อยกว่านิกายสุหนี่ เชื่อพิธีการต่างเช่น

ลุยไฟ ตีอก นับถือมากในดินแดนยุโรปทั่วไป ที่มากและมีหลักฐานในประเทศสเปน ศูนย์กลางอยู่ในตะวันออกกลาง และดินแดนอาหรับ (ทวีปแอฟริกา)

ศาสนายิว (Judaisms) เป็นศาสนาของพวกยิวที่ตั้งถิ่นฐานกระจายทั่วไปในทวีปยุโรป ศาสนายิวนี้นับถือพระเจ้าองค์เดียวกับคริสต์ คือ พระยะโฮวาเจ้า ซึ่งพระเยซูเคยสั่งสอนพวกยิว มาด้วย ปัจจุบันมีประชาชนในประเทศอิสราเอลที่นับถือศาสนานี้มาก ชาวอิสราเอลอพยพไป จากยุโรป สมัยสงครามโลก ครั้งที่สอง ชาวยิวเสียชีวิตไปครั้งนั้นประมาณ 5,750,000 คน ปัจจุบัน ยังมีชาว ยิวบางส่วนอาศัยอยู่ในยุโรป หลายประเทศ แต่มีจำนวนไม่มากนัก

2.7 การแบ่งเขตประเทศและรัฐต่าง ๆ ในยุโรป

ในทวีปยุโรปสมัยหลังสงครามโลก ครั้งที่ 1 และ 2 เป็นต้นมา ได้มีการรวบรวม และแบ่งแยกประเทศออกจากอาณานิคมเดิม ส่วนใหญ่ได้รับเอกราชปกครองตนเอง จัดระบบการปกครองในแบบต่าง ๆ ตามความนิยม ยุโรปตะวันตกส่วนมากปกครองแบบประชาธิปไตย และแบบสาธารณรัฐทางยุโรปตะวันออกจัดการปกครองแบบสังคมนิยม และคอมมิวนิสต์ แต่ละประเทศต่างก็หาหลักการใหม่ ๆ ที่ดีมีเหตุผลมาใช้ดำเนินการปกครองประเทศ ประเทศเอกราชมีทั้งหมด 27 ประเทศ นอกจากนี้ยังมีรัฐอิสระปกครองตนเองอีกหลายรัฐ ได้แก่อันดอร์รา (Andorra) มีรัฐบาลฝรั่งเศสและสเปนร่วมกันดูแลโมนาโก (Monaco) อยู่ภายใต้ของฝรั่งเศส ริมฝั่งรีเวียรา

มีแหล่งการพนันบนลือโลกที่มองติคาร์โล นครรัฐวาติกัน (Vatican city-State) อยู่บนฝั่งขวาของแม่น้ำไทเบอร์ มีสันตปาปาเป็นผู้นคร ซานมาริโน (San-Marino) เป็นรัฐที่เล็กและเก่าแก่ที่สุด ตั้งอยู่ใน เขตภูเขาติดาโน ไกล่ชายฝั่งทะเลเอเดรียติก ลิกเตนสไตน์ (Liechtenstein) อยู่ระหว่าง สวิสและออสเตรีย, ลักเซมเบิร์ก (Luxembourg) อยู่ตอนใต้ประเทศเบลเยียม และมอลตา (Malta) เป็นเกาะอยู่ตอนใต้เกาะซิซิลี ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

การจัดแบ่งพรมแดนของประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปซึ่งมีพื้นที่ 4,063,000 ตารางไมล์ ไม่สมดุลงกับจำนวนประเทศและรัฐ ทำให้มีเส้นพรมแดนมากกว่าทวีปอื่นใดในโลก การที่มีประเทศมากมายในพื้นที่ไม่กว้างนัก ย่อมมีผลดี และผลเสียปนกันไป

ผลดี - มีคนจากภายนอกเดินทางเข้าไปท่องเที่ยว เพื่อดูความแตกต่างของขนบธรรมเนียม ประเพณีและภาษาของยุโรป ตลอดจนดูปราสาท อาคารใหม่ ๆ แปลก ๆ ซึ่งไม่มีที่ ทวีปอื่น

- มีการแข่งขันกันในการผลิต และประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ

ผลเสีย - ทำให้มีขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาแตกต่างกัน ทั้ง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศ อัน เดียวกัน นับเป็นอุปสรรคต่อการปกครอง

- ทำให้เกิดการขัดแย้งทางการเมืองจนเกิดสงครามขึ้นได้ ดังกรณีสงครามโลกครั้งที่สองและ หนึ่ง ที่ผ่านมาแล้ว

- ทำให้เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจในการสำรวจทรัพยากร การค้า การขนส่ง ที่ข้าม พรมแดน

แม้จะมีพรมแดนและประสบปัญหาทางการเมืองอยู่บ่อย ๆ ทวีปยุโรปยังคงเป็นผู้นำใน เรื่องการอุตสาหกรรม การค้าระหว่างทวีป ตลอดจนการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะประเทศต่าง ๆ ได้พยายามร่วมมือกันดำเนินการ โดยจัดกลุ่มตลาดร่วม กลุ่มการค้าเสรี เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

สำหรับทางด้านการเมือง มีการรวมกลุ่มร่วมกันป้องกันประเทศ ทำสนธิสัญญาร่วมกัน ป้องกันศัตรูภายนอก เช่น องค์การเนโท สนธิสัญญาอชอร์ เป็นต้น

3. สรุป

ทวีปยุโรปนับว่ามีประชากรหนาแน่นที่สุด มีประชากรมากเป็นอันดับสองของโลก รองจากทวีปเอเชีย ประชากรจะอาศัยอยู่หนาแน่นในเขตที่มีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมมีภูมิอากาศเหมาะสม

3.1 เขตประชากรหนาแน่นในยุโรป

1. บริเวณแหล่งถ่านหินในบริเวณใหญ่ และเขตรอบ ๆ กรุงลอนดอน
2. เขตประชากรหนาแน่นเป็นแนวติดต่อกันจากทางเหนือของฝรั่งเศสผ่านที่ราบใหญ่ของยุโรปเข้าไปสู่ทางด้านตะวันตกของแคว้นยูเครนในสหภาพโซเวียต
3. ตามแนวลุ่มแม่น้ำไรน์
4. บริเวณที่ราบตอนเหนือของอิตาลีและเขตทะเลสาบในสวีเดน บริเวณนี้มีประชากรหนาแน่นเป็นเขตเล็ก ๆ

นอกจากนี้ยังมีเมืองขนาดใหญ่อีกหลายเมือง ซึ่งเป็นศูนย์กลางของความหนาแน่นของประชากรชาวยุโรปมากกว่าร้อยละ 50 อาศัยอยู่ในเขตเมือง และการเคลื่อนไหวของประชากรมีแนวโน้มอพยพจากชนบทมาสู่เมืองมากขึ้น

3.2 เขตประชากรเบาบาง

1. บริเวณเหนือสุดของทวีปที่มีอากาศหนาวเย็นเกือบตลอดปี
2. บริเวณตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปซึ่งอยู่ทางเหนือของทะเลแคสเปียน มีภูมิอากาศแห้งแล้ง
3. บริเวณภูเขาสูงและที่ราบสูงในภาคกลางและภาคใต้ของทวีปบางแห่งมีภูมิอากาศหนาวเย็น และสภาพของพื้นที่ลาดชัน เป็นการยากลำบากในการตั้งถิ่นฐาน

3.3 เชื้อชาติ ประชากรของทวีปยุโรปมีการปะปนกันในด้านเชื้อชาติมากทวีปหนึ่ง แม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นชาติพันธุ์คอเคซอยด์ แต่มีลักษณะแตกต่างกันแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. พวกเมดิเตอร์เรเนียน
2. พวกอัลไพน์
3. พวกนอร์ดิก

นอกจากสามพวกนี้และพวกเชื้อสายผสมแล้ว ยังมีชนกลุ่มน้อยที่มีเชื้อสายอื่น เช่น พวกแลปป์ อาศัยอยู่ทางภาคเหนือสุดของทวีปเป็นเชื้อสายมองโกลอยด์ พวกฟินน์ในฟินแลนด์

พวกบัลการ์ในบัลแกเรีย พวกแมกยาร์ในฮังการี พวกมัวร์ในสเปน และพวกเตอร์กในบริเวณคาบสมุทรบอลข่าน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาษาที่ใช้ในทวีปยุโรปไม่ได้บอกถึงเชื้อชาติของประชากร และแต่ละประเทศมักจะใช้หลายภาษา เช่น ในสวิตเซอร์แลนด์ใช้ภาษาราชการถึง 4 ภาษา ได้แก่ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาอิตาลี และภาษาโรมานซ์ เซโกสโลวะเกีย ใช้ภาษาเชค และภาษาสโลวัค

3.4 ภาษา ร้อยละ 90 เป็นภาษาที่อยู่ในกลุ่มภาษาที่เรียกว่า “อินโดเยอรมานิก” หรือ “อารยัน” ซึ่งแบ่งได้ 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มภาษาโรมานซ์
2. กลุ่มภาษาตีวโตนิค
3. กลุ่มภาษาสลาฟ

นอกจากนี้ยังมีภาษาอื่น ๆ อีก แต่อยู่นอกกลุ่มภาษาอารยัน ได้แก่ ภาษาบาสก์ใช้พูดในแถบตะวันตกของเทือกเขาปิเรนีส ภาษาชามอยด์ภาษาฟินนิช ภาษาแมกยาร์ ภาษาเอสโทเนีย และภาษาเตอร์ก

3.5 ศาสนา ศาสนาที่ชาวยุโรปส่วนใหญ่นับถือคือ ศาสนาคริสต์ ซึ่งแบ่งเป็นนิกายใหญ่ ๆ 3 นิกายและมีส่วนสัมพันธ์กับกลุ่มภาษาที่ใช้ด้วย ได้แก่

1. นิกายโรมันแคธอลิก
2. นิกายโปรเตสแตนท์
3. นิกายออร์ทอดอกซ์

นอกจากนี้ก็มีศาสนาอื่น ๆ ซึ่งเป็นที่นับถือของชนกลุ่มน้อย เช่น ศาสนายิว ศาสนาอิสลาม

4. คำถามท้ายบท

- 4.1 เหตุใดประชากรในทวีปยุโรปจึงอยู่กันอย่างหนาแน่นมากกว่าทวีปอื่น
 - 4.2 บริเวณใดบ้างที่มีประชากรหนาแน่นในทวีปยุโรป ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
 - 4.3 สาเหตุใดบ้างที่ทำให้เกิดการโยกย้ายประชากร
 - 4.4 เชื้อชาติชาวเขาแอลป์ส นอร์ดิก และเมดิเตอร์เรเนียน แตกต่างกันอย่างใด
 - 4.5 ในทวีปยุโรปใช้ภาษาอะไรบ้าง และภาษาที่เด่นได้แก่ภาษาอะไร ใช้พูดกันบริเวณไหน
 - 4.6 ศาสนาคริสต์ แบ่งเป็นกี่นิกาย แต่ละนิกายมีหลักการอย่างไร
 - 4.7 ศาสนาอิสลาม และยิว มีความสำคัญต่อประชาชนในทวีปยุโรปมากน้อยเพียงใด
 - 4.8 ภาษากรีกจัดว่าอยู่ในกลุ่มใด ใช้พูดประเทศใดบ้าง
 - 4.9 ชนกลุ่มย่อยของยุโรปได้แก่พวกใดบ้าง
 - 4.10 เชื้อชาติ ศาสนา และภาษา มีความสัมพันธ์ กันมากน้อยเพียงใด
 - 4.11 ภาษาเกลิค ซามอยด์ และคาตาแลน ใช้พูดบริเวณไหน
 - 4.12 ในสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียตใช้ภาษาใดมากที่สุด และภาษากลุ่มนี้แบ่งเป็นกี่ภาษา
 - 4.13 ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปประสบปัญหาเรื่องพรมแดนหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 4.14 รัฐอิสระประกอบด้วยรัฐใดบ้าง
 - 4.15 การที่ประเทศต่าง ๆ ของยุโรปมีพรมแดนติดกันมีผลดี และผลเสียอย่างไร อธิบาย
-